

КЛІМАТООРІЄНТОВАНІ ХОСТЕЛИ

CLIMATE-ORIENTED HOSTELS

Назаренко О. М., доцент, к.т.н., ID ORCID: 0000-0003-3738-1129, Щемелєв М. В., студент-магістр, ID ORCID: 0009-0009-6174-1463, Белоусова П. В., студент-магістр, ID ORCID: 0009-0007-3867-0586, (Національний університет Запорізька політехніка)

O. Nazarenko, PhD, associate professor, M. Shchemeliev, master's degree student, Polina Bielousova, master's degree student, (Zaporizhzhia Polytechnic National University)

Кліматоорієнтовані хостели – це інноваційний підхід у галузі гостьового розміщення, що активно розвивається в контексті змін клімату. Стаття розглядає концепцію таких хостелів, їхні переваги та особливості. Автори досліджують вплив клімату на архітектурні рішення та функціональні можливості приміщень, а також розглядають інноваційні технології енергоефективності та сталого використання ресурсів у хостелах. Також було проаналізовано досвід впровадження кліматоорієнтованих хостелів у різних регіонах світу та їхню роль у зменшенні викидів парникових газів та збереженні навколишнього середовища.

Climate change is one of the most urgent global challenges of our time, with far-reaching implications for the environment, economy, and society. The hotel sector, encompassing both traditional hotels and hostels, is a significant contributor to environmental degradation, characterized by high energy and water consumption, greenhouse gas emissions, and waste generation. Addressing the environmental impact of hotels and hostels through climate-oriented solutions has become a critical imperative, necessitating comprehensive research and practical implementation efforts. Climate-oriented hostels represent a forward-thinking approach within the hospitality industry, adapting to the evolving landscape of climate change. This article delves into the concept of climate-oriented hostels, exploring their principles, advantages, and distinctive features. By prioritizing sustainability and environmental responsibility, these hostels aim to minimize their ecological footprint while providing comfortable and enjoyable accommodations for guests.

One key aspect explored in the article is the influence of climate considerations on architectural design and building practices in climate-

oriented hostels. Architects and designers are increasingly integrating sustainable design principles, such as passive heating and cooling strategies, natural ventilation systems, and green building materials, to create energy-efficient and environmentally friendly hostel structures. The article also highlights innovative technologies employed in climate-oriented hostels to enhance energy efficiency and promote sustainable resource utilization, such as solar panels, rainwater harvesting systems, and smart energy management systems. Furthermore, the article examines the global landscape of climate-oriented hostels, analyzing successful case studies and best practices from diverse geographical regions. It underscores the role of these hostels in mitigating greenhouse gas emissions, conserving natural resources, and preserving local ecosystems. By adopting climate-oriented practices, hostels can not only reduce their environmental impact but also enhance their competitiveness in the market by appealing to environmentally conscious travelers.

Ключові слова: кліматоорієнтованість, хостели, сталість, туризм, екологічність, розвиток, свідомість, подорожуючі, збалансованість. climate-orientation, hostels, sustainability, tourism, eco-friendliness, development, awareness, travelers, balance.

Вступ. Вплив глобального потепління відчувається у всьому світі, і туризм не є винятком: він суттєво впливає на зміну клімату, генеруючи викиди парникових газів, споживаючи енергоресурси та воду. Зростає потреба у стійких та екологічних туристичних практиках, що мінімізують негативний вплив на довкілля. Хостели, як популярний вид бюджетного розміщення, відіграють значну роль у туристичній індустрії. За даними Hostelworld, у 2023 році понад 40 мільйонів людей подорожували світом, зупиняючись у хостелах [1].

Постановка проблеми. Традиційні хостели часто не враховують аспекти екологічної стійкості, що призводить до надмірного використання ресурсів, забруднення навколишнього середовища та негативного впливу на місцеві екосистеми. Оскільки хостели мають значний масштаб та вплив, важливо дослідити та впровадити кліматорієнтовані практики у цій галузі будівництва. Це може включати впровадження заходів для зменшення енергоспоживання, таких як використання енергоефективних приладів, освітлення та систем опалення або охолодження, заходів для зменшення водоспоживання, таких як установка економних насадок на крани та душові кабінки, а також використання систем збору дощової води. Крім того, важливо впроваджувати заходи для зменшення викидів парникових газів, таких як використання відновлюваних джерел енергії, сортування відходів і компостування, а також інформувати гостей і персонал про важливість екологічної відповідальності та заохочувати їх до екологічних практик.

Ми досліджуємо концепцію кліматоорієнтованих хостелів у контексті сталого розвитку. *Наша мета* - проаналізувати їхню еволюцію, популярність та переваги, враховуючи економічні, соціальні та екологічні фактори. Ми також шукаємо можливості для поліпшення хостелів з метою збільшення їхнього впливу на сталість туристичної індустрії.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Існує ряд досліджень, які оцінюють вплив кліматоорієнтованих практик хостелів на навколишнє середовище. Ці дослідження показують, що такі практики можуть призвести до значного скорочення викидів парникових газів, споживання енергії та води, а також утворення відходів.

Наприклад, дослідження, проведене в 2018 році, показало, що хостели, які впровадили ряд екологічних практик, змогли зменшити свої викиди парникових газів на 20% [2]. Інше дослідження, проведене в 2020 році, показало, що хостели, які використовують водоефективні сантехнічні прилади, можуть скоротити споживання води на 15% [3].

Останні дослідження та наукові праці з концепції кліматоорієнтованих хостелів привернули значну увагу у галузі туризму та сталого розвитку. Наприклад, у дослідженні "Ecologically sustainable actions in Dream Hostel" автор розглянув сучасні практики створення та управління сталими хостелами. Вони досліджували енергоефективність будівель, використання відновлюваних джерел енергії та практики зменшення відходів. Дослідження показало, що сталі хостели можуть бути ефективними не лише з екологічного погляду, але й економічного[4].

У статті "Eco-friendly hotel stay and environmental attitude: A value-attitude-behaviour perspective " автори аналізують поширення та розвиток еко-хостелів по всьому світу. Вони розглядають фактори, які впливають на зростання популярності таких хостелів серед молодіжного та бюджетного сегментів туристичного ринку, а також оцінюють їхній вплив на місцеві спільноти та середовище [5].

У роботі "Environmental sustainability in Finnish private-owned hostels " автори аналізують наявні дослідження, пов'язані з екологічною сталістю молодіжних хостелів в Фінляндії. Вони розглядають різноманітні аспекти, такі як енергоефективність, використання відновлюваних ресурсів, управління відходами та екологічні програми для гостей [6].

Ці дослідження та практичні досвіди відображають різноманітні аспекти концепції кліматоорієнтованих хостелів та надають важливі вказівки для подальших досліджень та розвитку цього напрямку.

Виклад основного матеріалу. Кліматоорієнтовані хостели, також відомі як зелені хостели або екологічні хостели – це готельні заклади, які свідомо проектуються, будуються та експлуатуються з метою мінімізації їх негативного впливу на довкілля. Ці хостели впроваджують принципи екологічно стійкого розвитку, щоб зменшити споживання енергії та води, скоротити кількість відходів та мінімізувати викиди парникових газів.

Ключові характеристики зелених хостелів включають застосування практик екологічного будівництва, яке охоплює енергоефективні технології, системи рекуперації енергії, економне освітлення та використання екологічних матеріалів. *Екологічне будівництво або зелене будівництво* – це практика будівництва та експлуатації будівель, метою якої є зниження рівня споживання енергетичних і матеріальних ресурсів протягом всього життєвого циклу будівлі: від вибору ділянки до проектування, будівництва, експлуатації, ремонту і знесення [7]. Це сприяє зниженню споживання енергії та матеріалів протягом життєвого циклу будівлі. Використання екологічних матеріалів, систем водозбереження та сортування відходів також є важливими. Такі підходи не лише сприяють збереженню довкілля, а й можуть бути економічно вигідними, зокрема через заощадження енергії та води.

Хостели, орієнтовані на екологічність, зменшують вплив готельного сектору на довкілля. Вони економлять енергію та воду, мінімізують відходи та використовують безпечні матеріали, що підвищує їхню безпеку та екологічність. Ця умова виконується якщо використовувати такі матеріали як:

- Матеріали, які можуть бути відновлені або використані знову після зношення, такі як дерево з відповідних лісів, бамбук або цегла.

- Використання матеріалів з низьким вмістом VOC допомагає уникнути забруднення повітря в будівлі. Вміст VOC (органічних розчинників) у матеріалах може впливати на якість повітря всередині приміщення.

- Замість традиційних ізоляційних матеріалів, які можуть містити шкідливі хімічні речовини, використання екологічно чистих альтернатив, таких як целюлоза, вовна або конопля, може бути більш безпечним варіантом.

- Використання матеріалів з високою теплоізоляцією допомагає зберегти енергію та знизити витрати на опалення та кондиціонування.

- Використання матеріалів, які виготовлені з відходів або перероблених матеріалів, сприяє зменшенню виробництва відходів та зменшенню впливу на довкілля.

Ці матеріали допомагають створити екологічно чисте та безпечне середовище для проживання та роботи, забезпечуючи при цьому комфорт та стійкість споруди хостелу.

Впровадження екологічних принципів у хостели важливе, оскільки приносить економічні переваги та підвищує конкурентоспроможність. Кліматоорієнтовані рішення сприяють зменшенню викидів та водних витрат, що корисно для навколишнього середовища. Це також допомагає знизити витрати готелів та привертає екологічно свідомих гостей, підвищуючи їхню соціальну відповідальність та імідж.

Кліматоорієнтовані хостели забезпечують численні переваги, як для навколишнього середовища, так і для гостей та власників. Для навколишнього середовища це означає зменшення викидів парникових газів, збереження енергії та водних ресурсів, а також зменшення обсягу відходів та захист біорізноманіття. Для гостей це означає комфортний та екологічно чистий відпочинок, зменшення негативного впливу на навколишнє середовище та підтримку сталого розвитку. Для власників це означає зниження експлуатаційних витрат, підвищення конкурентоспроможності на ринку, збільшення лояльності гостей та покращення іміджу закладу.

Існують і певні недоліки. Наприклад, вартість впровадження екологічно чистих технологій та матеріалів у будівництві може бути вищою, що може вплинути на загальну вартість проекту. Але, ці витрати можуть бути виправдані через зменшення витрат на опалення, кондиціонування та освітлення, а також заощадження води. Однак це може потребувати додаткового обслуговування та навчання персоналу, а також може викликати проблему у забезпеченні сталого попиту в умовах конкуренції на ринку туризму. Хоча і існують ці недоліки, переваги зелених хостелів можуть значно переважувати, особливо в довгостроковій перспективі з точки зору екологічної стійкості та сталого розвитку.

Кліматоорієнтовані хостели котрі спрямовані на екологічну стійкість, набирають популярності у всьому світі. Це свідчить про зростаючу екологічну свідомість подорожуючих. Хостели впроваджують різноманітні екологічні практики, від енергоефективності до використання екологічних матеріалів, а деякі інноваційно використовують компостування відходів та сонячну енергію. Міжнародні організації, такі як Hostelling International та Green Key Global, сприяють цьому розвитку, підтримуючи міжнародне співробітництво. Хостели можуть мати різні сертифікати, які підтверджують їх екологічність. До таких сертифікатів належать: LEED (Leadership in Energy and Environmental Design), Green Key, EarthCheck, BREEAM (Building Research Establishment Environmental Assessment Method).

На прикладі кількох успішних зелених хостелів у світі, які використовують кращі екологічні практики та сертифіковані Green Key Global або EcoTourism Australia. Це такі хостели як Sleep Green Youth Hostel (Барселона, Іспанія), St Christopher's Inn Canal (Париж, Франція), YHA Australia Cairns (Кернс, Австралія), Hostel One Madrid (Мадрид, Іспанія), ми бачимо, що вони використовують такі практики як, енергоефективність, економія води, сортування відходів та використання екологічних продуктів. Ці приклади демонструють, що кліматоорієнтовані хостели можуть бути не лише екологічно відповідальними, але й економічно успішними. Впровадження екологічних практик може допомогти хостелам заощадити кошти, підвищити імідж та залучити екологічно свідомих гостей.

Кліматоорієнтовані хостели можуть бути екологічно відповідальними та економічно успішними, допомагаючи заощадити кошти та приваблюючи

екологічно свідомих гостей. Проте важливо враховувати, що немає універсального підходу до їх створення. Найкращі практики залежать від різних факторів, таких як розташування та розмір.

Ключові тенденції, які можна спостерігати у цій сфері в Україні це зростаюча кількість таких хостелів. Це пов'язано зі зростаючою популярністю екологічного туризму та усвідомленням екологічних проблем. Українські кліматоорієнтовані хостели використовують широкий спектр екологічних практик, таких як енергоефективність, економія води, мінімізація відходів, використання екологічних матеріалів та транспорту. Деякі використовують інноваційні підходи, такі як компостування відходів, збирання дощової води та використання сонячної енергії.

Україна має декілька прикладів успішних таких хостелів – це IBIS у Києві та Львові, які відповідно сертифіковані Green Key Global. Вони використовують екологічні практики, такі як енергоефективність, сортування відходів та використання екологічних продуктів. Хостели Friends в Одесі, Central у Харкові та Lama у Івано-Франківську також використовують екологічні методи, включаючи енергоефективність та компостування, але поки що не мають відповідної сертифікації

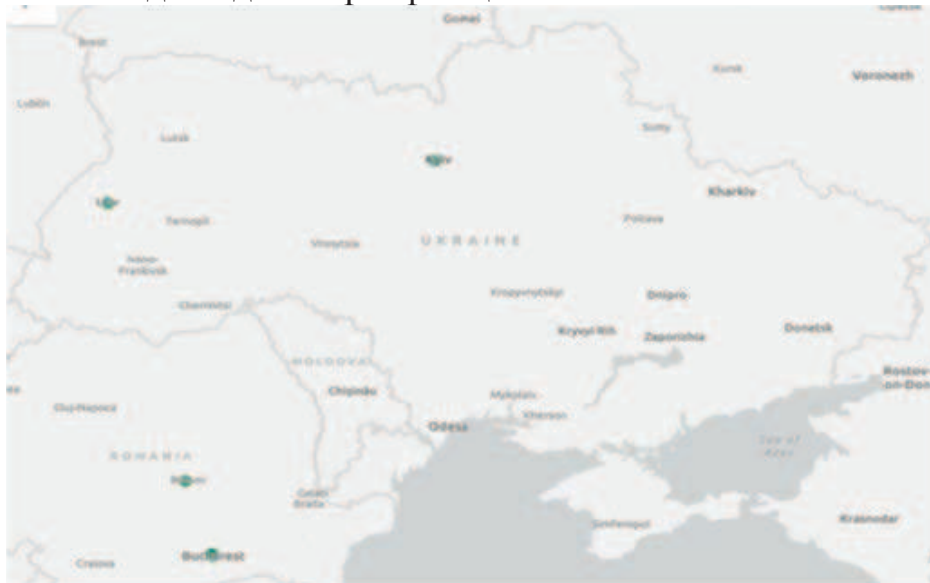

Рис.1. Карта об'єктів сертифікованих Green Key в Україні [8]

Перспективи розвитку кліматоорієнтованих хостелів в Україні з будівельної точки зору включають кілька ключових аспектів. По-перше, зростаючий попит на сталі та екологічно чисті будівельні рішення створює потенціал для розвитку енергоефективних та екологічно орієнтованих хостелів. Впровадження таких підходів може забезпечити зменшення енергоспоживання та викидів вуглецю, що сприяє сталому розвитку та заощадженню витрат. По-друге, використання новітніх будівельних матеріалів та технологій може зробити хостели більш енергоефективними та комфортними для гостей. Із зростанням усвідомлення про екологічні проблеми, вибір будівельних матеріалів, які мають менший негативний вплив

на довкілля, стає важливим критерієм для багатьох інвесторів та розробників. По-третє, інноваційні підходи до дизайну та планування можуть сприяти покращенню функціональності та ефективності простору хостелу, забезпечуючи оптимальне використання простору та збільшуючи комфорт гостей.

Перспективи розвитку кліматоорієнтованих хостелів в Україні обіцяючі. Їхнє впровадження відповідає сучасним вимогам екологічності та сталого розвитку, важливим факторам для готельної індустрії. Основні фактори успішного впровадження кліматоорієнтованих принципів у хостелах:

1. Активна підтримка керівництва.
2. Навчання та мотивація персоналу.
3. Відповідна інфраструктура та технології.
4. Співпраця зі стейкхолдерами.
5. Система моніторингу та оцінки.
6. Залучення гостей до екологічних ініціатив.

Ці фактори взаємодіють між собою і є ключовими для успішного впровадження кліматоорієнтованих принципів у хостелах, що сприяє збереженню довкілля та підвищенню їхньої економічної ефективності.

Висновок. Кліматоорієнтовані хостели у всьому світі, включаючи Україну, стають популярними серед екологічно свідомих мандрівників. Вони сприяють економії енергії, води та зменшенню викидів парникових газів. В Україні існує ряд перспектив розвитку кліматоорієнтованих хостелів. Впровадження екологічних будівельних практик, використання відновлюваних джерел енергії, збір дощової води та екологічні системи водовідведення – це лише деякі з підходів, які можуть бути використані для створення більш екологічних хостелів. Впровадження цих перспектив може допомогти кліматоорієнтованим хостелам в Україні стати більш екологічно відповідальними, конкурентоспроможними та привабливими для екологічно свідомих гостей. Це може сприяти розвитку екологічного туризму в Україні та збереженню її природних ресурсів для майбутніх поколінь.

Популярність кліматоорієнтованих хостелів серед подорожуючих зростає, про це свідчить збільшення екологічної свідомості та попиту на сталі форми проживання. Впровадження заходів з енергоефективності та використання відновлюваних джерел енергії допомагає знизити викиди та зберегти ресурси. Однак, потрібно дослідити та вдосконалити взаємодію кліматоорієнтованих хостелів з місцевими жителями. Впровадження цих практик може допомогти українським хостелям стати більш екологічно відповідальними та привабливими для екологічно свідомих гостей, сприяючи розвитку екологічного туризму та збереженню природних ресурсів країни. Кліматоорієнтовані хостелі є важливим елементом сталого туризму, сприяючи комфортному перебуванню подорожуючих та розвитку місцевих економік та спільнот.

1. Хостелворлд Груп. Прес-релізи. [Електронний ресурс] // <https://www.hostelworldgroup.com/media/press-releases/2023> (дата звернення: 18.04.2024).

www.hostelworldgroup.com/media/press-releases/2023 (data zvernennia: 18.04.2024).
Khostelvorld Hrup. Prec-relizy. [Elektronnyi resurs] // <https://>

2. Мота, Л., Лейте, Е., & Гасемі, В. (2024). Дослідження впливу зміни клімату на заклади розміщення: систематичний огляд літератури. [Електронний ресурс] // https://www.researchgate.net/publication/377983379_Exploring_the_impact_of_climate_change_on_lodging_establishments_a_systematic_literature_review. DOI: 10.1007/s11135-024-01834-9 (дата звернення: 18.04.2024).

Mota, L., Leite, E., & Hasemi, V. (2024). Doslidzhennia vplyvu zminy klimatu na zaklady rozmishchennia: systematychnyi ohliad literatury. [Elektronnyi resurs] // https://www.researchgate.net/publication/377983379_Exploring_the_impact_of_climate_change_on_lodging_establishments_a_systematic_literature_review. DOI: 10.1007/s11135-024-01834-9 (data zvernennia: 18.04.2024).

3. Білтон Басак, Танвір Хак Тухін, Найрат Ахмед, К. М. Уддін, & Судіп Пал. (2020). Впровадження водоефективної сантехніки: Приклад житлового будинку. // 5-та Міжнародна конференція з цивільного будівництва для сталого розвитку (ICCESD 2020). [Електронний ресурс] // https://www.researchgate.net/publication/345872517_ADOPTION_OF_WATER_EFFICIENT_PLUMBING_FIXTURES_A_CASE_STUDY_OF_A_RESIDENTIAL_BUILDING (дата звернення: 18.04.2024).

Bilton Basak, Tanvir Khak Tukhin, Nairat Akhmed, K. M. Uddin, & Sudip Pal. (2020). Vprovadzhennia vodoefektyvnoi santekhniky: Pryklad zhytlovoho budynku. // 5-ta Mizhnarodna konferentsiia z tsyvilnoho budivnytstva dlia staloho rozvytku (ICCESD 2020). [Elektronnyiresurs] // https://www.researchgate.net/publication/345872517_adoption_of_water_efficient_plumbing_fixtures_a_case_study_of_a_residential_building (data zvernennia: 18.04.2024).

4. Квіцієнь, А. (2016). Екологічно стійкі дії в Dream Hostel [Бакалаврська дисертація]. Університет Гельсінкі, Гельсінкі, Фінляндія. [Електронний ресурс] // <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/118578/Dream%20Hostel%20Research%20Agata%20Kwiecien.pdf?sequence=1> (дата звернення: 18.04.2024).

Kvitsiien, A. (2016). Ekolohichno stiiki dii v Dream Hostel [Bakalavraska dysertatsiia]. Universytet Helsinki, Helsinki, Finliandiia. [Elektronnyi resurs] // <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/118578/Dream%20Hostel%20Research%20Agata%20Kwiecien.pdf?sequence=1> (data zvernennia: 18.04.2024).

5. Садік М., Аділ М., Пол Дж. Екологічне перебування в готелі та ставлення до навколишнього середовища: перспектива ціннісного ставлення та поведінки // Міжнародний журнал гостинного менеджменту. – 2022. – Т. 100. – С. [Електронний ресурс] // 103094. <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0278431921002371> (дата звернення: 18.04.2024).

Sadik M., Adil M., Pol Dzh. Ekolohichne perebuвання v hoteli ta stavlennia do navkolyshnoho seredovishcha: perspektyva tsinnisnoho stavlennia ta povedinky // Mizhnarodnyi zhurnal hostynnoho menedzhmentu. – 2022. – Т. 100. – С. [Elektronnyi resurs] // 103094. <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0278431921002371> (data zvernennia: 18.04.2024).

6. Чи Та. (2018). Екологічна стійкість у приватних хостелах Фінляндії. [Бакалаврська дисертація]. [Електронний ресурс]. // Theseus. URL:

<https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/155043/Environmental%20sustainability%20in%20Finnish%20private-owned%20hostels%20-%20Chi%20Ta.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (дата звернення: 21.04.2024).

Chy Ta. (2018). Ekolohichna stiikist u pryvatnykh khostelakh Finliandii. [Bakalavrskaya dysertatsiia]. [Elektronnyi resurs]. //Theseus. URL: <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/155043/Environmental%20sustainability%20in%20Finnish%20private-owned%20hostels%20-%20Chi%20Ta.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (data zvernennia: 21.04.2024).

7. Страшко В. В. Ефективні системи теплопостачання та кондиціювання з використанням відновлювальних джерел енергії: навч. посіб. / В. В. Страшко. – 2018. – 135 с.

Strashko V. V. Efektyvni systemy teplopostachannia ta kondytsiuvannia z vykorystanniam vidnovliuvalnykh dzherel enerhii: navch. posib. / V. V. Strashko. – 2018. – 135 s.

8. Зображення з офіційного сайту Green Key [Електронний ресурс] URL: <https://www.greenkey.global/> (дата звернення: 21.04.2024)

Zobrazhennia z ofitsiinoho сайту Green Key [Elektronnyi resurs] URL: <https://www.greenkey.global/> (data zvernennia: 21.04.2024)